

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Κλεοπάτρα Κοσοβίτσα
Ιωσήφ Ε. Χρυσόχοος

Αθήνα, 1 - 7- 2003

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΠΟΥΔΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ Γ΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Γ΄ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Το Πρόγραμμα Σπουδών για τα Αγγλικά στην Γ΄ Τάξη του Δημοτικού (ΦΕΚ 1028/24-702003) είναι συμπληρωματικό και συνάδει με το ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ του Δημοτικού Σχολείου για τα Αγγλικά όπως περιγράφονται στα ΦΕΚ 303 και 304 / 13-3-2003 και περιλαμβάνει τα εξής μέρη:

- A. Το Προφίλ και τις Ανάγκες των Μαθητών της Γ΄ Τάξης Δημοτικού
- B. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Γ΄ Τάξης Δημοτικού – όπου περιλαμβάνονται οι (γενικοί και ειδικοί) στόχοι και τα περιεχόμενα (ενδεικτικές θεματικές ενότητες και δραστηριότητες) του μαθήματος με βάση τις έννοιες του εγγραμματισμού, της πολυγλωσσίας και της πολυπολιτισμικότητας
- Γ. Τη Μεθοδολογία Διδασκαλίας στην Γ΄ Τάξη Δημοτικού – όπου περιλαμβάνονται οι τεχνικές διδασκαλίας με βάση δραστηριότητες για την κατανόηση και την παραγωγή του προφορικού και γραπτού λόγου
- Δ. Την Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών της Γ΄ Τάξης Δημοτικού

A. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Για την εισαγωγή της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας στην Τρίτη Δημοτικού οφείλουμε να προσδιορίσουμε τα ηλικιακά χαρακτηριστικά των μαθητών και το γλωσσικοκοινωνικό και νοηματικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο αυτοπροσδιορίζονται και ετεροπροσδιορίζονται. Ο στόχος της εισαγωγής της ξένης γλώσσας οφείλει να στηρίξει τις ανάγκες των μαθητών και να αναπτύξει την προσωπικότητά τους με άξονες τον εγγραμματισμό, την πολυγλωσσία και την πολυπολιτισμικότητα, όπως αυτές εκφράζονται σε μια πολυποίκιλη κοινωνική πραγματικότητα, η οποία απαιτεί κυρίως επικοινωνιακές δεξιότητες παρά στείρες γνώσεις.

Τα παιδιά, μετά την ηλικία των 8 χρόνων μέχρι τα 10 περίπου, σε σχέση με τη μητρική τους γλώσσα, μπαίνουν σε μια φάση της γνωστικής και γλωσσικοκοινωνικής ανάπτυξης, κατά την οποία φαίνεται ότι η γλώσσα γίνεται ένα σημαντικό διαδραστικό εργαλείο για την αναπαράσταση και την επικοινωνία της σκέψης. Τα παιδιά αρχίζουν να παρουσιάζουν μια εσωτερική αναδιοργάνωση των γλωσσολογικών κατηγοριών και φαίνονται ικανά να περνούν σε ένα πιο αφηρημένο επίπεδο κατανόησης και να μπορούν να τα βγάλουν πέρα - διαχειριζόμενα την

ανάγνωση, τον γραπτό λόγο και τον προφορικό λόγο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται παράλληλα και η ανάπτυξη της σκέψης. Οι γλωσσολογικοί δείκτες έχουν αποκτήσει πολλαπλή λειτουργικότητα, τα παιδιά έχουν οικονομία στις εκφράσεις τους, οργανώνουν διάφορους προσδιορισμούς σε ένα σύστημα με συνοχή, χωρίς όμως να ξεχνάμε ότι η σημαντική γλωσσοκοινωνική εξέλιξη συντελείται, κυρίως μετά τα 9, ηλικία που αφορά στην Δ΄ Δημοτικού. Έχουν λεξιλογικές ικανότητες (ας σημειώσουμε ότι σύμφωνα με την Carey το παιδί των 6 χρόνων χειρίζεται κιάλας 14.000 λέξεις) για να καταθέσουν τη σκέψη τους σε αφηγηματική κυρίως μορφή και ταυτόχρονα αποδεσμεύονται από τον «εγωκεντρισμό», αντιλαμβανόμενα σχέσεις διαδοχής, τοπικούς προσδιορισμούς, παρόντα, παρελθόντα και μέλλοντα χρόνο και αρχίζουν να ανιχνεύουν έννοιες και να μπορούν να ορίζουν σύνολα μέσα από τα επί μέρους στοιχεία.. Σε αυτή την ηλικία, αρχίζει μια συστηματική διδασκαλία των γραμματικοσυντακτικών στοιχείων στη μητρική γλώσσα, τα οποία ενθαρρύνουν τη συνείδηση της γλώσσας, τη συνείδηση της σκέψης και σχετίζονται με την εξέλιξη του νοητικού αυτοελέγχου, με θετικές συνέπειες για την εξέλιξη των πολλαπλών μορφών της νοημοσύνης, χαρακτηριστικές για τις μαθηματικές, τις γλωσσικές, τις αισθητικές, τις κινητικές κλπ κατηγορίες. Αν δεχτούμε τη γενική διάκριση σε περιόδους ανάπτυξης της ανθρώπινης νοημοσύνης και σταθούμε στον Piaget, θα θεωρήσουμε ότι το παιδί αυτής της ηλικίας είναι στο τέλος της περιόδου της συγκεκριμένης λειτουργικής σκέψης, κατά την οποία, μέσω της δράσης και της αντίδρασης σε σχέση με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, μπορεί να κατηγοριοποιεί, να ανακαλεί, να ταξινομεί και να συνθέτει, με την έννοια όμως της αναδόμησης της πραγματικότητας σε ένα καινούριο επίπεδο, μέσα από τη διαδικασία της «εσωτερίκευσης». Το κυρίαρχο σε αυτό που μόλις αναφέραμε είναι η σχέση του παιδιού με την εμπειρία, τόσο για τη λειτουργία της γλωσσικής επικοινωνίας όσο και για την καλλιέργεια και την ανάπτυξη του νοητικού δυναμικού. Σε αυτή την ηλικία η ανάγκη του παιδιού για το συγκεκριμένο και το βιωματικό, με τη μορφή της εμπειρίας σε μια δυναμική σχέση γλώσσας, σκέψης και πράξης είναι καθοριστική και γιατί βοηθάει τη μιμητική διαδικασία και γιατί εξασφαλίζει τον κατάλληλο προσωπικό χρόνο για τον πειραματισμό, την κατανόηση και την αφομοίωση της γνώσης. Σε αυτή την μιμητική διαδικασία μπορεί να στηριχτεί η διδασκαλία της ξένης γλώσσας ακολουθώντας δύο βασικές φάσεις. Στην πρώτη φάση, να επιτευχθεί η πλαστική ένωση, δηλαδή, να «ρουφήξει» την εξωτερική γλωσσικοκοινωνική εντύπωση, να την απομονώσει και να κρατήσει εκείνα τα

στοιχεία που είναι ικανά να ενταχθούν στον υπάρχον μηχανισμό της μητρικής γλώσσας, το LAD (Language Acquisition Device) όπως το αποκαλεί ο Chomsky και στη δεύτερη φάση να εκτελέσει και να εφαρμόσει τη γλωσσική πράξη, διευκρινίζοντας, προκαλώντας και επιτυγχάνοντας αντικειμενικές συγκρίσεις με το πρότυπο, μέσω της διαδικασίας λάθους- σωστού, στο βαθμό της επικοινωνιακής συνεννόησης. Χωρίς να αποδεχόμαστε άκριτα τη θεωρία του προτύπου αναφοράς σε σχέση με τη λεξική ανάπτυξη, στη μητρική γλώσσα, είναι σαφές ότι η χρήση λέξεων μιας ξένης γλώσσας έχει αναφορά σε διάφορα φαινόμενα, συγγενικά κατά το μάλλον ή ήττον, ανάλογα με το πολιτιστικό περιβάλλον αλλά και το πλαίσιο αναφοράς της μητρικής γλώσσας και έτσι ο μιμητισμός στην ξένη γλώσσα φαίνεται να είναι ένα στοιχείο ενισχυτικό και αποσαφηνιστικό των διαφορετικών φαινομένων και των πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων, κάτι που θα οδηγήσει σταδιακά στη συνείδηση και στην αποδοχή του ' άλλου'. Με την πράξη και τη μιμητική διαδικασία (experiential learning) όπως την περιγράψαμε – ας μην ξεχνάμε τα αγαπημένα παιχνίδια ρόλων των παιδιών αυτής της ηλικίας και της αφομοίωσης των κοινωνικών κανόνων - μέσω αυτών των παιχνιδιών- ρόλων, δίνουμε τη δυνατότητα στα παιδιά να μάθουν σε ένα προσωπικό χρόνο και ατομικό ρυθμό κάτι τελείως απαραίτητο για τη μαθησιακή διαδικασία καθώς επίσης δημιουργούμε εκείνες τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ατομικών τεχνικών μάθησης, διαφορετικών για τον καθένα. Εξάλλου τα παιδιά σε αυτή την ηλικία έχουν ασταθή αντιληπτική ικανότητα, ευμετάβλητη προσαρμογή- η αφηρημάδα εναλλάσσεται με περιόδους υπερπροσοχής- και οι αντιδράσεις δεν έχουν απόλυτη συνοχή και συχνά αλληλοαναστέλλονται. Έτσι κάθε δράση- πράξη οφείλει να έχει τη μορφή παιχνιδιού για να εξασφαλίζει τα κίνητρα για μια συνεχή προσοχή. Το παιχνίδι εμπεριέχει εναλλαγή ενοτήτων αλλά και επαναληπτικές δομές, μικρό εύρος και βάθος του γλωσσικού ή του νοηματικού φαινομένου, είναι μια ανάγνωση της καθημερινότητας και καταφέρνει να ενσωματώσει αβίαστα το επίκαιρο με το συγκεκριμένο σε μια συμβολική παράσταση. Οι μονότονες και επιβεβλημένες επαναλήψεις, απαραίτητες τόσο στο στάδιο της κατανόησης όσο και στο στάδιο της παραγωγής, γίνονται λειτουργικά στοιχεία και συνδεδετικοί κρίκοι του μύθου.

Στο ελληνικό σχολείο, στην Τρίτη τάξη, η μητρική γλώσσα παρουσιάζεται με τη μορφή του παραδειγματικού κώδικα εμπεριέχοντας τη δυναμική της συνδυαστικότητας, της υποκαταστασιμότητας και της επιλογής, στο επίπεδο της εφαρμογής και έτσι οδηγεί απρόσκοπτα στη λειτουργική επικοινωνία και σε κοινωνικές δεξιότητες. Αρχίζει η συστηματική διδασκαλία του ρήματος και του

υποκειμένου σε συμφωνία με τον αριθμό και το γένος ουσιαστικών και επιθέτων και γίνεται χρήση αντωνυμιών. Οι θεματικές ενότητες, δεν είναι τυχαίο μετά από όσα δηλώσαμε παραπάνω, ότι ακολουθούν τις εμπειρίες των παιδιών στο σχολείο, στην οικογένεια, στα παιχνίδια και στο μικρόκοσμό τους, σε σχέση με τα ζώα, τα φυτά και τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Στην αριθμητική γίνεται συστηματική διδασκαλία των τεσσάρων πράξεων, εισαγωγή στο μέρος και στο σύνολο και με τη διδασκαλία προβλημάτων κατανοούνται οι έννοιες της διαδοχής και της αλληλουχίας. Η έννοια της ομοιότητας και της διαφοράς συστηματικοποιείται σε σχέση με το χρώμα και άλλες ιδιότητες αλλά και σε σχέση με το πλήθος. Με τη «Μελέτη του Περιβάλλοντος» γίνεται συστηματική επεξεργασία των εννοιών του χώρου και του χρόνου με συγκεκριμένα παραδείγματα από το γειτονικό περιβάλλον και την προσωπική ιστορία της οικογένειας, ως συνόλου το οποίο ανήκει σε έναν τόπο και ζει σε συγκεκριμένο χρόνο. Επίσης η μυθολογία παίζει καθοριστικό ρόλο και ως εθνολογικό πρότυπο και ως κοινωνικός αυτοπροσδιορισμός. Τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από απλούς κώδικες «ταύτισης» του καλού και του κακού, του σωστού και του λάθους, του ωραίου και του άσχημου.

Εισάγοντας τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας στα παιδιά της τρίτης δημοτικού έχουμε σαν βασικό στόχο την ευαισθητοποίηση ως προς τη χρήση αυτής της γλώσσας, ως έναν άλλο γλωσσικό κώδικα για να δηλώσουμε νοήματα και να εκπληρώσουμε επικοινωνιακές προθέσεις. Επικοινωνία για το παιδί αυτής της ηλικίας είναι το παιχνίδι, η απορία για ένα φαινόμενο, το παραμύθι, οι προσωπικές του σχέσεις με τους φίλους τους τα cartoon στην τηλεόραση, οι ηθοποιοί και τα έργα του κινηματογράφου, τα video games κλπ.. Επομένως, για να εκτεθούν τα παιδιά αυτής της ηλικίας σε αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας, μέσω των οποίων η ξένη γλώσσα γίνεται ένα αληθινό επικοινωνιακό γεγονός, δεν μπορούμε παρά να δημιουργήσουμε καταστάσεις παιχνιδιού, ως τη μοναδική συνθήκη διδασκαλίας για την Τρίτη δημοτικού. Έτσι η ξένη γλώσσα γίνεται ένας επιπλέον κώδικας επικοινωνίας, σε καταστάσεις που το παιδί δεν ζει την καθημερινότητά του, ως συνθήκη επιβίωσης, αλλά ως συνθήκη του παιδικού του μικρόκοσμου. Ταυτόχρονα κατά τη διαδικασία της ευαισθητοποίησης του παιδιού με την ξένη γλώσσα και με την πολλαπλή χρήση αυτής της γλώσσας επιτυγχάνουμε μεταγλωσσική συνείδηση ακόμη και της μητρικής γλώσσας. Για παράδειγμα μέσω της διαδικασίας περιγραφής μιας εικόνας, το κάθε ξεχωριστό φαινόμενο, μπορεί να γίνει αντιληπτό με διαφορετικούς τρόπους άρα να δηλωθεί στη γλώσσα με πολλούς διαφορετικούς

τρόπους. Η εικόνα ενός σκύλου στην αυλόπορτα, μπορεί ανάλογα με τον τονισμό της λέξης « dog» να σημαίνει – να ένας ωραίος σκύλος, -να ένας σκύλος, -τι φρίκη, ένας σκύλος. Μέσα λοιπόν από το λεκτικό γεγονός αυτοπροσδιορίζεται ή αποκωδικοποιείται ή δηλώνεται η διάθεση απέναντι σε ένα κοινωνικό γεγονός. Με βάση τη γραμματική / συντακτική οργάνωση μιας πρότασης και τη λειτουργική της χρήση μπορεί να αποδοθούν διαφορετικά νοήματα σε κάθε επικοινωνιακή περίπτωση και έτσι να αποσαφηνίζονται οι γραμματικοί τύποι, μέσα από μια πραγματική διαδικασία μάθησης όλων των στοιχείων της γλώσσας, χωρίς τη συστηματική διδασκαλία. Η διαδικασία ευαισθητοποίησης της ξένης γλώσσας μέσα από το παιχνίδι και παρόμοιες επικοινωνιακές καταστάσεις συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών και κυρίως στην ανάπτυξη της ικανότητας να χρησιμοποιεί γλωσσικές, παραγλωσσικές και εξωγλωσσικές επιλογές, για να επικοινωνήσει, κάτι που δεν έχει συχνά την ευκαιρία να το κάνει στο υπόλοιπο σχολικό πρόγραμμα στο Ελληνικό σχολείο. Επίσης η ξένη γλώσσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο προώθησης της διαθεματικότητας στη σχολική διαδικασία και της υλοποίησης σχεδίων εργασίας (projects), μέσω των οποίων τα παιδιά θα μάθουν να χειρίζονται πληροφορίες από πολλά γνωστικά αντικείμενα και να ασχολούνται σφαιρικά με θέματα γεωγραφίας, ιστορίας, λαογραφίας, μουσικής, ζωγραφικής (holistic learning). Τέτοια σχέδια εργασίας μπορεί να είναι για παράδειγμα « παραμύθια άλλων λαών όπως μας τα διηγούνται οι αλλοδαποί συμμαθητές μας» ή «τα αγαπημένο γλυκό του φίλου μου από... την Ινδία» ή « ζωγραφίζουμε ο ένας τον άλλο με την εθνική του φορεσιά».

B. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Η διδασκαλία της Αγγλικής στην Τρίτη δημοτικού στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών να κατανοούν προφορικό και γραπτό λόγο και να παράγουν αρχικά προφορικό και αργότερα και γραπτό λόγο, όπως περιγράφεται παρακάτω, ακολουθώντας βέβαια τον γενικό σκοπό, τους άξονες, τους γενικούς στόχους- εγγραμματισμός, πολυγλωσσία και πολυπολιτισμικότητα, καθώς και τις θεμελιώδεις έννοιες μιας διαθεματικής προσέγγισης :

Α. Εγγραμματισμός

Το φωνημικό και γραφημικό σύστημα της γλώσσας

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να αρθρώνουν σωστά μεμονωμένους φθόγγους αλλά και σε συνδυασμό, ήχους που απαρτίζουν λεξιλογικές φόρμες, μεμονωμένα ή και σε απλές προτάσεις</p> <p>Να παράγουν στοιχεία του γραφημικού συστήματος</p> <p>Να μετατρέπουν σταδιακά στοιχεία του φωνημικού συστήματος σε γραφημικό και- προς το τέλος της σχολικής χρονιάς -</p> <p>Να αξιοποιούν απλές αναγνωστικές προσδοκίες (τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, θαυμαστικό)</p>	<p>Οι θεματικές ενότητες ποικίλουν (πχ. οικογένεια, σχολείο) αρκεί να χρησιμοποιούνται με στόχο την άσκηση του φωνημικού κυρίως και αργότερα του γραφημικού συστήματος.</p>	<p>Παιγνίδι κρυμμένου θησαυρού με αντικείμενα ή κάρτες-αυτοπαρουσίαση-υπαγόρευση οδηγιών για ένα παιγνίδι, παιγνίδια -ρόλων όπου συνδυάζονται όλα τα παραπάνω- παραμύθια με ήρωα γράμμα της αλφαβήτου</p>

Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να καταλαβαίνουν το σύνολο των γνωστών φράσεων και το γενικό νόημα σύντομων προφορικών και γραπτών κειμένων, που περιέχουν γνωστά στοιχεία</p> <p>Να καταλαβαίνουν σύντομα κείμενα οδηγιών, περιγραφών ή διαλόγων, των οποίων τα γλωσσικά στοιχεία είναι γνωστά</p>	<p>Σχολείο</p> <p>Σπίτι στο χωριό ή στην πόλη</p> <p>Κήπος με φυτά και ζώα</p> <p>Παιγνίδια ως αντικείμενα και ως δραστηριότητα</p> <p>Λούνα Παρκ ή άλλο χώροι παιγνιδιού, όπως η παιδική χαρά του δήμου</p>	<p>Μελέτη αφίσας με θέμα τα ζώα από διαφορετικές προς την Ελλάδα χώρες ή αφίσας με παιγνίδια διαφορετικών χωρών ή εποχών (σύνδεση με το μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος και του μαθήματος της Ιστορίας)</p> <p>Ομαδικά παιγνίδια όπου είτε δραστηριοποιούνται για να νικήσουν ένα έπαθλο, κατά ομάδες, ακολουθώντας οδηγίες είτε διαβάζουν οδηγίες για</p>

		να ανήκουν σε μια ομάδα-σύνολο, όπως π.χ. είσαι τρένο ή είσαι λουλούδι, ώστε αφού ενταχθούν σε ένα σύνολο, ως σύνολο να κερδίσουν ένα έπαθλο (σύνδεση με το μάθημα των Μαθηματικών, με το μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος για τους κανόνες λειτουργίας μιας ομάδας ή για τα φυτά ή τα ζώα και με τη Γυμναστική)
--	--	--

Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να κάνουν σύντομες προφορικές ή γραπτές περιγραφές -να ανταποκρίνονται προφορικά ή γραπτά σε σύντομα κείμενα οδηγιών και περιγραφών και -να χρησιμοποιούν τον προφορικό ή γραπτό λόγο για να παρουσιάζονται ή να περιγράφουν άτομα, αντικείμενα ή συνήθειες 	<p>Φίλοι στο σχολικό και στο εξωσχολικό περιβάλλον</p> <p>Σπίτι ως χώρος με αντικείμενα και με καθημερινές λειτουργίες</p> <p>Εξοχή ως φυσικό περιβάλλον και ως χώρος δραστηριοτήτων</p> <p>Κουκλοθέατρο ή θέατρο σκιών</p> <p>Μέσα μεταφοράς στο χωριό και στην πόλη</p>	<p>Παρουσίαση των μελών μιας ομάδας ή των ατόμων, τα οποία εμπλέκονται στην σχολική τάξη – έμφαση δίνεται στην παρουσίαση αλλοδαπών μαθητών, για να αρχίσουν να αποκτούν συνείδηση της μοναδικότητας αλλά και της ιδιαιτερότητας του «άλλου» (σύνδεση με το μάθημα της μητρικής γλώσσας για την άσκηση της περιγραφής, με τις έννοιες των συνόλων στα Μαθηματικά και με τη Μελέτη του Περιβάλλοντος, σε σχέση με την ομάδα και τη λειτουργική δομή της)</p> <p>Παρουσίαση ζώων του χωριού και ζώων της πόλης ή και μυθολογικών τεράτων (σύνδεση με το</p>

		μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος σε σχέση με τα ζώα αλλά και τη διαφορετική ζωή στην πόλη και στο χωριό και σύνδεση με το μάθημα της Μυθολογίας σε σχέση με τέρατα και ήρωες, όπως ο Κέρβερος ή ο Κύκλωπας)
--	--	--

Κατανόηση και χρήση γλωσσικονοητικών εννοιών

Οι μαθητές της Γ' Δημοτικού θα πρέπει να καταλαβαίνουν και να παράγουν προφορικό λόγο σύμφωνα με τις παρακάτω έννοιες και με ορισμένες τουλάχιστον από τις υποδιαιρέσεις που τις ακολουθούν με δείγματα γραμματικών και λεξιλογικών στοιχείων, τα οποία απλώς αποτελούν παραδείγματα για το βαθμό γλωσσικής δυσκολίας, στην οποία πρέπει να εκτεθούν.

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
1. Υπαρκτική έννοια There is...there is not...is there.....?	Σχολείο, σπίτι, δραστηριότητες Μουσείο Τσίρκο	Παρουσίαση των αντικειμένων, τα οποία βρίσκονται σε μια σάκα ή σε ένα «μαγικό σακουλάκι», για τις ανάγκες ενός παιγνιδιού ομαδοποίησης ή οδηγιών (σύνδεση με τα μαθηματικά) Επίσκεψη σε μουσείο φυσικής ιστορίας, καταγραφή και παρουσίαση των εκθεμάτων (είδη ζώων και χαρακτηριστικά τους)
2. Έννοια χώρου In, at, on, under, behind, out, down, next to Here, there where from Come, get up, sit down, stand up, go, run, move, stop, wait Big, small, tall, short high, long Cold, hot.....	Σχολείο Κατοικία Άνθρωποι κοντινού περιβάλλοντος Ζώα και φυτά	Αναγνώριση των αντικειμένων του δωματίου τους ή του δωματίου του ήρωα ενός παραμυθιού, της Σταχτοπούτας, για παράδειγμα, με στόχο να βρουν ομοιότητες ή διαφορές (σύνδεση με το μάθημα της μητρικής γλώσσας και των Μαθηματικών) Θεατρικό παιγνίδι (ρομπότ, ανεμοστρόβιλος)

		(σύνδεση με τη θεατρική αγωγή)
3. Έννοια χρόνου Days of the week I'm 7 years old Morning, afternoon, night, Simple present Present progressive,	Παιγνίδια ρόλων και παραμύθια	Εικονογράφηση ενός παραμυθιού του τύπου «τα τρία γουρουνάκια», γραμμένο στην αγγλική, με απλές γλωσσικές δομές, (σύνδεση με τη μητρική γλώσσα και την αισθητική αγωγή) Παρουσίαση καθημερινών συνηθειών, με τη μορφή παιγνιδιού ή τραγουδιού για την επανάληψη απλών γλωσσικών δομών (σύνδεση με την αγωγή υγείας και τη Μελέτη Περιβάλλοντος)
4. Ποσοτική έννοια Αρίθμηση αντικειμένων και ατόμων Ενικός πληθυντικός One, many.....	Σχολείο Παιδική χαρά Ομαδικά παιγνίδια	Κουτσό σε τετραγωνάκια με αριθμούς με τη συνοδεία ανάλογου τραγουδιού, το οποίο θα καθορίζει το παιγνίδι με βάση τους αριθμούς (σύνδεση με τα Μαθηματικά και τη Μουσική)
5. Ποιοτική έννοια Σχήμα : round, square Χρώμα : blue, black, green etc. Ηλικία : I'm 9 years old Can, look, listen, open, close Yes, no, thanks, please Like, want Can ως ικανότητα Good	Φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον Κατοικία σε χωριό ή πόλη	Μελέτη και συγκρίσεις κατοικιών σε διαφορετικά περιβάλλοντα, για παράδειγμα στο βουνό ή στη θάλασσα, μελέτη φυτών ή ζώων με βάση ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και παιγνίδια τύπου puzzles, όπου το σχήμα ή το χρώμα θα παίζουν καθοριστικό ρόλο (σύνδεση με τη Μελέτη του Περιβάλλοντος και την Αισθητική Αγωγή) Οργάνωση μιας γιορτής με αφορμή γενέθλια ενός παιδιού ή την ονομαστική του εορτή- παιγνίδι ρόλων (σύνδεση με θεατρική αγωγή)

Έννοιες συσχετισμού δράσης/ γεγονότων Υποκείμενο-ρήμα – αντικείμενο And, or.....	Φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον	Επιλογή ηρώων από βιβλία λογοτεχνικά διαφορετικών ιστορικών περιόδων πχ. «Ολιβερ Τουϊστ», « Στη χώρα των Μαμούθ»,« Οι Τρεις σωματοφύλακες», για να παρουσιάσουν τον εαυτό τους, τα ρούχα τους, το δωμάτιό τους, τα αγαπημένα τους αντικείμενα, κλπ(σύνδεση με το μάθημα της ιστορίας και της λογοτεχνίας και μελέτη των αλλαγών στο κοινωνικό περιβάλλον)
Έννοια δείξης Οριστική δήλωση αντικειμένων ή προσώπων I, you, he, she etc. My, your, his, her etc. This, that, these, those The, a/an Who, what.....	Φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον	Παρουσίαση ενός τραγουδιστή και παιγνίδι ρόλων για να μαντεύουν κάποιον που μιμείται ο καθένας με τη σειρά του- guessing game (σύνδεση με το μάθημα της μουσικής και με το μάθημα της γλώσσας)

Λεκτικές πράξεις

Οι μαθητές της Τρίτης Δημοτικού θα πρέπει να διδαχθούν τις παραπάνω έννοιες, βάσει των οποίων θα μπορούν να κατανοούν και να παράγουν προφορικά και αργότερα και γραπτά κείμενα, όπως απλούς διαλόγους, οδηγίες και απλές περιγραφές. Για την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου οι μαθητές θα πρέπει να διδαχθούν ώστε να μπορούν να εκφράζονται με λεκτικές πράξεις, όπως αυτές που παρουσιάζονται παρακάτω, κυρίως ως παραδείγματα για το βαθμό γλωσσικής δυσκολίας, στην οποία μπορούν να εκτεθούν οι μαθητές :

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
Να προσδιορίζουν και να περιγράφουν άτομα, ζώα, αντικείμενα This is a spider It is... it's got	Σχολείο Πάρτυ γενεθλίων ή πάρτυ με άλλη αφορμή	Παρακολουθούν video ή cartoon και διαλέγουν ρόλους για να συστήνονται ή για να παρουσιάζουν άλλους, δηλώνοντας ικανότητες και χαρακτηριστικά γνωρίσματα,
Να χαιρετούν και να αποχαιρετούν Hello, hi, good morning, bye - bye . Να ευχαριστούν	Καθημερινή ζωή και δραστηριότητες, μέσα στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος ή του ελεύθερου χρόνου	χρησιμοποιώντας απλές μεταμφιέσεις με μάσκες, κατασκευασμένες από

<p>Thanks. Να ζητούν ευγενικά κάτι please Να δηλώνουν ικανότητα ή δυνατότητα Can you dance? I can swim ... I can't come Να αυτοπαρουσιάζονται I'm George, I'm 8 years old. Να προτείνουν Let's go Να κάνουν ερωτήσεις προκειμένου να βεβαιωθούν για κάτι και να απαντούν ανάλογα Who's this? This is Mary's bag..... Να δίνουν πληροφορίες και οδηγίες This is a very clever dog. Come here. Να ζητούν από κάποιον να κάνει ή να μην κάνει κάτι Come here, go there, don't take my pencil Να απαριθμούν One....ten</p>	<p>Παραμύθια και τραγούδια Αθλοπαιδιές Φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον στα πλαίσια του μικρόκοσμου των παιδιών αυτής της ηλικίας (γειτονιά, δασάκι, πάρκο, χώροι αναψυχής)</p>	<p>τους ίδιους τους μαθητές ή αξεσουάρ (ένας μεγάλος φιόγκος για τη Μίνυ ή μια καμπούρα για την καμήλα), ακόμη και ρούχα (σύνδεση με το μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος- ανάλογα με τα πρότυπα προς μίμηση-ζώα ή cartoon- σύνδεση με το μάθημα της αισθητικής αγωγής και με στοιχεία θεατρικής αγωγής)</p> <p>Δημιουργία αφίσας με θέμα το σχολείο τους ή τα χρώματα της γειτονιάς τους, όπου θα αναγράφονται και πληροφορίες και οδηγίες (σύνδεση με το μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος και της Αισθητικής Αγωγής, καθώς και με τα μαθηματικά για τη σχετικότητα των μεγεθών) Επιλογή ενός θέματος, το οποίο θα το παρουσιάσουν σφαιρικά.. Για παράδειγμα να επιλέξουν να ασχοληθούν με την ενότητα «άγρια ζώα» και σε σχέση με τη Μελέτη του Περιβάλλοντος να εξετάσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ζώων, τον τόπο και τις συνήθειες (The lions/lion live/lives, likes, has got, can, colours, big, small) , σε σχέση με τη μουσική να τραγουδήσουν σχετικά με όλα τα παραπάνω, σε σχέση με τη θεατρική αγωγή να παίξουν παιχνίδια μίμησης (move, walk, run, jump... like an elephant), σε σχέση</p>
---	---	---

		με την αισθητική αγωγή να ζωγραφίσουν ή να κάνουν κολλάζ για τα ζώα (colours, it is, lives, has got...) και ταυτόχρονα θα ασκηθούν στον επιστημονικό τρόπο μελέτης ενός θέματος με την παρατήρηση.
--	--	---

Στρατηγικές μάθησης και επικοινωνίας

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
Οι μαθητές επιδιώκεται : -να μαθαίνουν πως να μαθαίνουν -να αποκτήσουν τις δεξιότητες της συνεργασίας και της κατανόησης του άλλου -της αναζήτησης, επιλογής και συλλογής πληροφοριών μέσα από μικρά κείμενα, προφορικά ή γραπτά, εικόνες ή άλλο μέσο	Η ζωή στο σχολείο : Ομαδικές εργασίες, Ομαδικά παιχνίδια Παραμύθια και τραγούδια Μύθοι Μετρήσεις Δραματοποιήσεις Σχολικός κήπος	Οργανώνουν τον σχολικό κήπο επιλέγοντας να φυτέψουν ένα είδος λουλουδιού, μαργαρίτες για παράδειγμα Διαλέγουν ρόλους, ανάλογα με το τι μπορεί ο καθένας να κάνει Μελετούν το φυτό (σχήμα, χρώματα) και κατασκευάζουν αντικείμενα μαργαρίτες με πηλό, ύφασμα ή χαρτόνι Χρησιμοποιούν τη μαργαρίτα ως μασκώτ της τάξης τους (γράφουν σε μαργαρίτες τα ονόματά τους με τη φωτογραφία τους, ονομάζουν την τάξη τους «κίτρινη μαργαρίτα» κλπ.) Φτιάχνουν ιστορία ή παραμύθι με μια μαργαρίτα και το εικονογραφούν ή το δραματοποιούν Γίνονται κηπουροί και φροντίζουν τις μαργαρίτες (σύνδεση με όλα τα μαθήματα της τάξης)

B. Πολυγλωσσία

Δεξιότητες παράλληλης χρήσης της μητρικής και της ξένης γλώσσας

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές δραστηριότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να διαβάζουν ή να ακούν οδηγίες στα ελληνικά και να εκφράζουν μια λεκτική ενέργεια στα αγγλικά -να βρίσκουν μια αντίστοιχη φράση από τα αγγλικά στα ελληνικά 	<p>Ψυχαγωγία</p> <p>Μουσική</p> <p>Video games</p> <p>Παραμύθια και παροιμίες</p>	<p>Προσπαθούν να μεταφράσουν ή να κατανοήσουν τις οδηγίες ενός video game ή ενός computer game για μικρά παιδιά και να αντιστοιχίσουν τις άμεσες οδηγίες στα ελληνικά</p> <p>Μεταφράζουν τους στίχους ενός τραγουδιού ή αλλάζουν ένα παγινίδι που το παίζουν στα ελληνικά για να το παίξουν και στην ώρα των Αγγλικών, όπως «την κυρία Μπερλίνα» ή το «Δεν περνάς κυρά Μαρία»</p> <p>Λύνουν απλά σταυρόλεξα στα αγγλικά με βάση οδηγίες που δίνονται στα ελληνικά, περιγραφικού τύπου ή διευκρινιστικού, όπως για παράδειγμα « ζώο, που αγαπάει το νερό, ζει στα δάση, είναι μεγαλόσωμο και λατρεύει το μέλι» για να γράψει το παιδί «bear».</p>

Γ. Πολυπολιτισμικότητα
Δεξιότητες ανάπτυξης πολυπολιτισμικής συνείδησης

Στόχοι	Ενδεικτικές θεματικές ενότητες	Ενδεικτικές δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να γνωρίσουν το πολιτιστικό περιβάλλον άλλων λαών, αγγλόφωνων ή μη με βάση το λαϊκό πολιτισμό τους, όπως αυτός αποτυπώνεται στα τραγούδια, στη μουσική και στα παραμύθια και τις παραδόσεις τους</p>	<p>Τραγούδια, χοροί, κινούμενα σχέδια, ήρωες, τέχνη και είδη τέχνης (χαρταετοί, κούκλες)</p> <p>Κουκλοθέατρο και ό,τι έχει σχέση με το λαϊκό πολιτισμό</p>	<p>Παρουσίαση ηρώων ή μυθολογικών τεράτων άλλων λαών ή τους ήρωες παραμυθιών (σύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας και της Μελέτης του Περιβάλλοντος)</p> <p>Δημιουργία ενός μουσείου μιας μελλοντικής εποχής στην Αφρική, για παράδειγμα ή στο χωριό – τόπο καταγωγής ενός από</p>

		<p>τα παιδιά της τάξης (σύνδεση με το μάθημα των μαθηματικών σε σχέση με την ταξινόμηση, τα δεδομένα κάθε επιλογής και την κατηγοριοποίηση, με τη γλώσσα για τη δημιουργία ταμπέλων για τα εκθέματα και με την Ιστορία και τη Μελέτη του Περιβάλλοντος για τη σχέση του χώρου και του χρόνου με τα χαρακτηριστικά τόπων και λαών.</p>
--	--	---

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ Γ΄ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Η διδακτική μεθοδολογία για την αγγλική γλώσσα στην Γ΄ τάξη του Δημοτικού, υιοθετεί τις γενικές αρχές που διέπουν την ανάπτυξη των διδακτικών στόχων ως προς το γνωστικό αντικείμενο της ξένης γλώσσας όπως περιγράφονται παραπάνω καθώς και στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ, ΦΕΚ 303 και 304/ 13-3-2003). Σύμφωνα με αυτές τις αρχές, η μάθηση θεωρείται μια νοητική διεργασία ερεθισμάτων, η οποία συντελείται σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό- πολιτισμικό πλαίσιο και μέσω της παρότρυνσης και της αναζήτησης συντελεί στην προώθηση της νοητικής ανάπτυξης και στην οργάνωση της σκέψης.

Στο πλαίσιο των αρχών αυτών ο μαθητής αντιμετωπίζεται ως μια δομικά ενιαία ολότητα με ξεχωριστά χαρακτηριστικά ως προς τον τρόπο προσέγγισης της γνώσης και ως προς τις προηγούμενες μαθησιακές εμπειρίες. Έτσι, η διδασκαλία θεωρείται ότι πρέπει να στοχεύει στην ολόπλευρη ανάπτυξή του και όχι στην ανάπτυξη μεμονωμένων δεξιοτήτων, να λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες γνώσεις του μαθητή και να παρέχει ερεθίσματα που προωθούν την σύγκριση, τον προβληματισμό και την κριτική σκέψη.

Για την Γ΄ τάξη του Δημοτικού, είναι σημαντικό η διδασκαλία να αποτελεί μια διαδικασία ευχάριστη, η οποία περιλαμβάνει το παιχνίδι και το παραμύθι, επιτρέπει την αυθόρμητη συμμετοχή και συνεργασία και αντιμετωπίζει το λάθος ως μια διαδικασία συμφιλίωσης με τη νέα γνώση.

Επομένως, η εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στην Γ' Δημοτικού λαμβάνει υπόψη την πνευματική ανάπτυξη του παιδιού ηλικίας 9 ετών, την κοινωνική του αντίληψη και τις εμπειρίες του εντός και εκτός του σχολείου καθώς και τις μακροπρόθεσμες ανάγκες του, όσον αφορά στη χρήση της γλώσσας γενικότερα, στη χρήση της ξένης γλώσσας ειδικότερα και πιο συγκεκριμένα της Αγγλικής.

Έτσι για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχο, οι σκοποί της διδασκαλίας και μάθησης της ξένης γλώσσας μπορούν να αφορούν στην συνολική ανάπτυξη των μαθητών ως ατόμων και να συμπεριλαμβάνουν στόχους όπως :

- Ευαισθητοποίηση προς την πολιτισμική πολυμορφία
- Πνευματική και συναισθηματική εμπλοκή
- Ευαισθητοποίηση στις γλώσσες
- Θετική στάση απέναντι στην εκμάθηση γλωσσών άλλων από τη μητρική
- Αυτοπεποίθηση
- Προθυμία για προσπάθεια
- Περιέργεια για μάθηση
- Δημιουργικότητα

Οι σκοποί της διδασκαλίας και μάθησης της ξένης γλώσσας πρέπει επίσης να αφορούν στην ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων καθώς και στην ανάπτυξη της μεταγλωσσικής ικανότητας των μαθητών. Στο πλαίσιο αυτό η μεθοδολογία για τη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας με τους μικρούς μαθητές υιοθετεί την επικοινωνιακή προσέγγιση (*communicative approach*), σύμφωνα με την οποία η εκμάθηση της γλώσσας επιχειρείται μέσα από δραστηριότητες που προσομοιάζουν σε φυσικές καταστάσεις και προωθούν τη χρήση της γλώσσας σε συγκεκριμένο πλαίσιο για την ικανοποίηση πραγματικών επικοινωνιακών αναγκών. Στην επικοινωνιακή προσέγγιση υπάρχει συνεχής διάδραση (*interaction*) ανάμεσα στο μαθητή και τον εκπαιδευτικό, αλλά και ανάμεσα στους μαθητές μεταξύ τους ενώ σταδιακά επιχειρείται η ανάπτυξη της αυτονομίας των μαθητών (*learner autonomy*) ως προς την αναζήτηση της γνώσης, τη λύση προβλημάτων και την ανάληψη δράσης. Κατά την επικοινωνιακή προσέγγιση, ο μαθητής και οι ανάγκες του αποτελούν το επίκεντρο του σχεδιασμού του μαθήματος ενώ ο εκπαιδευτικός,

αναλαμβάνει το ρόλο του «ενήλικα», ο οποίος «διευκολύνει» το μικρό παιδί να πειραματισθεί με τη γλώσσα, να διατυπώσει απορίες και μέσα από την ενθάρρυνση και τη συνεχή ανατροφοδότηση να οδηγηθεί σε συμπεράσματα ως προς τη δομή και τη λειτουργία της ξένης γλώσσας, καθώς και ως προς τη σχέση της με τη μητρική του γλώσσα.

Το πλαίσιο που περιγράφεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Γ΄ τάξη καθώς οι αρχές που στηρίζουν την επικοινωνιακή προσέγγιση στη διδασκαλία και εκμάθηση της ξένης γλώσσας θέτουν τη βάση για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων κατάλληλων για μαθητές της ηλικίας των 9 χρόνων. Τέτοιες δραστηριότητες αναφέρονται ενδεικτικά στους πίνακες του Προγράμματος Σπουδών και περιγράφονται αναλυτικότερα παρακάτω ως παραδειγματικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις οι οποίες δεν πρέπει να θεωρηθούν περιοριστικές ούτε μοναδικές, αφού για κάθε δραστηριότητα ο καθοριστικός παράγων είναι η ιδιαιτερότητα της σχολικής ομάδας, οι κοινωνιογλωσσικές ανάγκες των παιδιών, τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους και οι εξωτερικές συνθήκες της τάξης.

I. Δραστηριότητες για την κατανόηση και παραγωγή του προφορικού λόγου (Speaking – Listening)

Οι δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται από το δάσκαλο για την κατανόηση και παραγωγή του προφορικού λόγου πρέπει να είναι ενεργητικές (active), βιωματικές (experiential) και διαθεματικές (cross curricular) και μπορεί να περιλαμβάνουν :

α) Songs, Rhymes and Chants

Τραγούδια τα οποία έχουν εύκολη μελωδία και περιορισμένο λεξιλόγιο το οποίο ανταποκρίνεται στη γνωστική ανάπτυξη των μικρών μαθητών και επαναλαμβάνεται, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για βοηθήσουν τα παιδιά να εμπνεδώσουν τη δομή / μορφή της ξένης γλώσσας.

Το ίδιο ισχύει για τα ποιήματα και κάθε άλλης μορφής δραστηριότητα που δίνει έμφαση στο λεξιλόγιο και την προφορά των λέξεων και την τονικότητα της πρότασης.

β) Games

Το παιχνίδι είναι η κύρια ασχολία των παιδιών και ο βασικό τρόπος μέσα από τον οποίο βιώνουν τη γνώση του κόσμου γενικά και τη γνώση της γλώσσας ειδικότερα. Στην ξένη γλώσσα τα παιχνίδια μπορούν να είναι ομαδικά και να προάγουν την συνεργασία (cooperative learning) ανάμεσα στα μέλη της ομάδας ή ατομικά και να προάγουν την ιδέα της αυτοαξιολόγησης.

γ) Story telling and Story reading

Τα παραμύθια και οι ιστορίες ενεργοποιούν τη φαντασία των παιδιών και προωθούν τη συμμετοχική δράση στη μάθηση. Για τα παιδιά της Γ' τάξης του Δημοτικού, μπορούν να χρησιμοποιηθούν βιβλία με πολλές εικόνες και σύντομα κείμενα, στο επίπεδο της πρότασης, στα αρχικά στάδια. Σε πιο προχωρημένο στάδιο, τα κείμενα μπορεί να είναι περισσότερο εμπλουτισμένα αλλά η προσέγγιση θα πρέπει να διευκολύνει τους μαθητές να καταλάβουν τα βασικά νοήματα. Για τον λόγο αυτό, προτιμάται η «διήγηση της ιστορίας» (story telling) από τον δάσκαλο, επιτρέποντας έτσι προσαρμογή της γλώσσας και των εννοιών στο επίπεδο και τις ανάγκες των μικρών μαθητών. Οι αυθεντικές ιστορίες δεν αποκλείονται, με την προϋπόθεση ότι υφίστανται τις απαραίτητες προσαρμογές για χρήση με μικρούς μαθητές.

δ) Flashcards

Μια σειρά μαθησιακών δραστηριοτήτων μπορούν να βασισθούν σε κάρτες με εικόνες ζώων, φυτών, πραγμάτων και παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά μερικές.

- **Listen and Do**

Οι μαθητές ακούνε τα ονόματα και τα χαρακτηριστικά των ζώων, φυτών κλπ. έτσι ώστε εξοικειώνονται με τις αγγλικές λέξεις και φράσεις και αρχίζουν να παρατηρούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της γλώσσας. Βαθμιαία αναλαμβάνουν το ρόλο του δάσκαλου και «παίζουν» σε ζευγάρια ή ομάδες

- **Listen and identify**

Ο δάσκαλος λέει το όνομα ενός ζώου ή φυτού κλπ. και οι μαθητές δείχνουν τη σωστή εικόνα. Εναλλακτικά, ο δάσκαλος περιγράφει το ζώο ή φυτό κλπ.

- **Listen and take away**

Οι μαθητές έχουν έναν αριθμό εικόνων και ο δάσκαλος τους ζητά να απομακρύνουν μια εικόνα, περιγράφοντας το αντικείμενό της. Το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρις ότου έχει μείνει μια εικόνα.

- **Draw , Listen and Put**

Οι μαθητές ζωγραφίζουν ένα κλουβί, ένα σπίτι ή ένα δένδρο, ένα ανθοδοχείο, μια γλάστρα ή ένα χωράφι . Με τις οδηγίες του δάσκαλου τοποθετούν τις εικόνες ανάλογα. Στο τέλος περιγράφουν στους συμμαθητές τους την εικόνα τους.

- **Bingo**

Οι μαθητές επιλέγουν έναν αριθμό καρτών με εικόνες και ο δάσκαλος λέει ονόματα ζώων, φυτών κλπ. τυχαία. Κάθε φορά που το όνομα που ακούγεται συμπίπτει με το όνομα του αντικειμένου στην εικόνα, ο μαθητής γυρίζει την εικόνα ανάποδα. Όταν όλες οι εικόνες κάποιου μαθητή είναι ανάποδα, έχει κερδίσει το παιχνίδι.

- **Listen and Say**

Στις δραστηριότητες αυτού του τύπου οι μαθητές καλούνται να πουν κάτι, είτε μεμονωμένα είτε όλοι μαζί, αντιδρώντας σε οπτικό ή ακουστικό ερέθισμα. Χρησιμοποιώντας τις κάρτες που αναφέρονται παραπάνω μπορούν να προκύψουν ποικίλες δραστηριότητες.

- **Look and Say**

Ο δάσκαλος δείχνει μια εικόνα με ένα ζώο ή φυτό κλπ. και οι μαθητές δίνουν την λέξη στα αγγλικά ή περιγράφουν το αντικείμενο της εικόνας.

- **Tennis Game**

Η τάξη χωρίζεται σε δύο ομάδες. Ένας μαθητής από την πρώτη ομάδα λέει το όνομα ενός ζώου ή φυτού κλπ. και ένας μαθητής από την δεύτερη ομάδα απαντά με ένα άλλο όνομα ζώου ή φυτού.

- **Guess my animal**

Ο δάσκαλος ή ένας μαθητής διαλέγουν ένα ζώο και δεν αποκαλύπτουν ποιο. Οι μαθητές κάνουν ερωτήσεις για να βρουν το κρυμμένο ζώο. Μπορούν να ρωτούν απλές ερωτήσεις που επιδέχονται απαντήσεις του τύπου ΝΑΙ - ΟΧΙ ή να χρησιμοποιούν περιγραφικές προτάσεις, που απαιτούν πιο σύνθετη χρήση της γλώσσας.

II. Δραστηριότητες για την κατανόηση και παραγωγή του γραπτού λόγου (Reading – Writing)

Η κατάκτηση των δεξιοτήτων της κατανόησης και παραγωγής του γραπτού λόγου θεωρείται μια πολύπλοκη διαδικασία η οποία απαιτεί χρόνο, γνώση της γλώσσας και συστηματική διδασκαλία. Η Γ' τάξη του Δημοτικού μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την εξοικείωση των μικρών μαθητών με το αλφάβητο και τους ήχους της αγγλικής γλώσσας, καθώς και με την ανάγνωση λέξεων και σύντομων προτάσεων και παραγράφων πριν εισαχθούν σε συστηματικότερη ανάγνωση κειμένων.

Αντίστοιχα, η παραγωγή γραπτού λόγου θα πρέπει να έλθει αργότερα όταν οι μαθητές αισθάνονται ασφαλείς και σίγουροι για τις γνώσεις τους. Οι δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται από το δάσκαλο μπορεί να περιλαμβάνουν:

- **The English alphabet**

Οι μαθητές μαθαίνουν να διαβάζουν και να γράφουν τα γράμματα του αλφάβητου με σειρά ή τυχαία.

- **Words - Sentences**

Οι μαθητές διαβάζουν λέξεις φωναχτά από κάρτες και προτάσεις ή γράφουν λέξεις και προτάσεις τις οποίες διαβάζουν στους συμμαθητές τους. Ένα περιβάλλον τάξης που είναι διακοσμημένο με καρτέλες που φέρουν καθημερινές λέξεις ή αφίσες με φράσεις συχνές στην σχολική πραγματικότητα βοηθάει αυτές τις δραστηριότητες, καθώς κάνει την τάξη να ομοιάζει με το φυσικό περιβάλλον όπου ομιλείται και χρησιμοποιείται η γλώσσα.

- **Stories**

Μέσα από την ανάγνωση σύντομων και απλών παραμυθιών οι μαθητές ασκούνται στην ανάγνωση με στόχο την κατανόηση κειμένου και αποκτούν γνώση χρήσιμη για την παραγωγή γραπτού λόγου.

Γενικότερα, τα παραμύθια αποτελούν υλικό ιδιαίτερα ευέλικτο για χρήση στην Γ' τάξη του Δημοτικού και προσφέρουν τη δυνατότητα να επιδιωχθεί η προσέγγιση όλων των δεξιοτήτων. Οι μαθητές μπορούν μέσα από το παραμύθι ή την ιστορία: να μιλήσουν συμμετέχοντας σε μια αφήγηση, ή δραματοποιώντας κάποιο τμήμα της ιστορίας σε ένα παιχνίδι ρόλων, να γράψουν διασκευάζοντας την ιστορία, να διαβάσουν την ιστορία ή τη διασκευή κάποιου συμμαθητή τους.

- **Project**

Οι μαθητές μπορούν να οδηγηθούν σε συνθετικές εργασίες από την αρχή κιόλας της σχολικής χρονιάς - οπότε μπορούν να φτιάξουν, με την τεχνική κολάζ (εικόνες από περιοδικά ή δικές τους ζωγραφιές), μια αφίσα με τα ζώα και τις σχέσεις τους με τον άνθρωπο [τα ζώα και τα προϊόντα τους, ζώα και κάτοικοι του τόπου μου, τα ζώα μιλούν για τα συναισθήματά τους] – μέχρι και το τέλος συνδυάζοντας θέματα από τον άμεσο μικρόκοσμό τους, όπως η οικογένεια (οικογενειακό δέντρο, τόπος καταγωγής). Τα παιδιά μπορούν επίσης να εργαστούν για να δημιουργήσουν και να παράγουν ένα δικό τους παραμύθι, οπότε θα αντιληφθούν τη συνολική παραγωγή ενός βιβλίου, κάτι που μπορεί να συνδυαστεί με την επίσκεψη σε ένα τυπογραφείο, σε ένα βιβλιοπωλείο ή την οργάνωση μιας έκθεσης βιβλίου.

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Η αξιολόγηση της επίδοσης μαθητών της Γ΄ Δημοτικού στηρίζεται στο θεωρητικό πλαίσιο που διατυπώνεται στο ΔΕΠΠΣ. Ωστόσο, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον περιγραφικό χαρακτήρα που έχει υιοθετηθεί για αυτή την τάξη από το ΑΠΣ της Αγγλικής γλώσσας αλλά και από τα Προγράμματα Σπουδών για τα γνωστικά αντικείμενα του Δημοτικού σχολείου, καθώς και το γεγονός ότι σε αυτή την ηλικία είναι δύσκολο να αξιολογηθεί με διαδικασίες ποσοτικής αξιολόγησης η επίδοση των παιδιών που βρίσκονται σε στάδιο μεταβλητής εξέλιξης. Οι Εναλλακτικοί τρόποι/ μέθοδοι αξιολόγησης (π.χ Band Scales, Portfolio) θεωρούνται οι πλέον κατάλληλοι. Μέσα από τέτοιες μεθόδους παρέχεται ανατροφοδότηση στον δάσκαλο σχετική με την πορεία της διδακτικής πράξης και την αποτελεσματικότητά της ως προς τη μάθηση. Οι μαθητές επίσης, μέσα από τους εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης ασκούνται στην αυτο - αξιολόγηση, την κριτική σκέψη και προοδευτικά γίνονται αυτόνομοι.